

Paardenliefhebbers zijn er in vier soorten

Nederland kent veel mensen die met paarden bezig zijn. Om al deze paardenliefhebbers op de best passende manier te informeren over onder andere het welzijn van paarden, hebben LEI en Wageningen UR Livestock Research onderzoek gedaan naar de belevingswereld van paardenliefhebbers en de manier waarop zij informatie zoeken. Het blijkt dat vier typen paardenliefhebbers te onderscheiden zijn.

Elvi van Wijk-Jansen

De paardensector in Nederland is groot en lijkt nog elk jaar te groeien. Een schatting is dat er op dit moment tussen 350.000 en 400.000 paarden zijn in Nederland en zo'n 450.000 recreatieve paardensporters. Aandachtspunt is dat er volgens onderzoek van Livestock Research van Wageningen UR (Leenstra, 2007) soms sprake is van 'ongerief' bij paarden. Om paardenliefhebbers daarover en over andere zaken te informeren, is het belangrijk om te weten op welke manier (in termen van kanalen, inhoud en toonzetting) je dat het beste kunt doen. Na onderzoek raadt onderzoeker en projectleider Elvi van Wijk-Jansen aan om paar-

denliefhebbers op vier manieren aan te spreken. "Het blijkt dat we de Nederlandse paardenliefhebbers gezien hun belevingswereld, informatiezoekgedrag, kennis over de houderij en praktijk, in vier groepen kunnen indelen. Informatievoorziening aan paardenliefhebbers kan georganiseerd worden rond deze vier typen." De vier typen zijn weergegeven in het kader.

Welzijnsproblemen komen voor

De Sectorraad Paarden (SRP), die optreedt als aanspreekpunt voor de paardensector richting overheid, heeft in 2008 gewerkt aan een plan van aanpak om het welzijn van paarden in Nederland te verbeteren. Het WUR-onderzoek kan gebruikt

worden bij de verbetering van de informatievoorziening richting paardenliefhebbers; een belangrijk aandachtspunt van zowel de Nota Dierenwelzijn 2007 als het plan van aanpak van de SRP. Om meer te weten te komen over met name de belevingswereld en het informatiezoekgedrag van paardenliefhebbers, is een enquête opgesteld. Deze is door 4.265 paardenliefhebbers ingevuld, van wie 85 procent vrouw is. De meeste geënquêteerden zijn ervan overtuigd dat welzijnsproblemen onder paarden in Nederland voorkomen. Maar wat ook blijkt is dat veel paardenliefhebbers niet goed weten hoe ze moeten omgaan met een gedragsprobleem als weven. Weven is een indicatie voor een verminderd welzijn in het verleden of heden. Daarnaast vindt 55 procent dat de overheid via wet- en regelgeving meer moet doen om het welzijn van paarden in Nederland te waarborgen en 77 procent meent dat de paardensector zelf, via voorlichting en controles, meer moet doen om het paardenwelzijn te waarborgen. Verder zegt het merendeel een goed beeld te hebben van wat belangrijk is voor het welzijn van paarden.

Informatie halen bij gelijkgezinden

Voor alle paardenliefhebbers blijken andere paardenliefhebbers die op een vergelijkbare manier met paarden bezig zijn, het belangrijkste kanaal om aan informatie te komen. "Ruim 80 procent gaat zo te werk", vertelt Van Wijk. "Verder zijn het blad Bit en de website Bokt.nl heel populair." Voor de Nederlandse paardenliefhebbers die niet aangesloten zijn bij een organisatie – dat is zo'n 25 procent – is de manege(houder) meer dan gemiddeld belangrijk als informatiekanal. Van Wijk: "Onder deze groep niet-georganiseerden komen meer vrouwen voor en voor informatie lezen zij vaker dan gemiddeld bladen als Vrij-Ruiter en Amazone en ook de website Paardnatuurlijk.nl wordt meer dan gemiddeld benut door deze paardenliefhebber." Overigens komt bijna de helft van alle paardenliefhebbers in Nederland voor het eerst in aanraking met paarden via een manege. "Mensen die hun geld met paarden verdienen – meestal mannen – zoeken hun informatie meer via (de tijdschriften van) het stamboek en ondernemersverenigingen. Zij lezen meer dan gemiddeld tijdschriften als In den Strengen, de Paardenkrant en de Hippische Ondernemer. Zij raadplegen Bokt.nl en Bit veel minder", weet Van Wijk.

De vier typen paardenliefhebbers

Paardenliefhebbers van het eerste type (n=406):

- zijn de minste tijd per week bezig met paarden;
- hebben vaker alleen een paard rond het huis of zijn niet zelf bezig met paarden, maar hun kinderen;
- zijn minder vaak aangesloten bij een organisatie in de paardenhouderij;
- zijn voor hun inkomen zelden geheel afhankelijk van paarden;
- zijn minder overtuigd van het voorkomen van welzijnsproblemen bij paarden;
- lezen vooral de tijdschriften Bit, Penny en Landleven.

Paardenliefhebbers van het tweede type (n=2057):

- zijn bijna allemaal vrouw;
- zijn de meeste tijd per week bezig met paarden;
- beschouwen relatief vaak het paard (bijna) als 'kind' of 'partner';
- zijn voor hun inkomen vaker gedeeltelijk afhankelijk van paarden;
- lezen vooral Bit, Paardensport, Hoefslag en In den Strengen.

Paardenliefhebbers van het derde type (n=758):

- zijn vaker mannen;
- zijn 'van huis uit' het meest bekend met paarden;
- zijn bijvoorbeeld fokkers, handelaren, bestuurders, beoordelaars, leveranciers van goederen en diensten, trainers of mensen die paarden gezond houden of maken;
- zijn voor hun inkomen grotendeels afhankelijk van paarden;
- zijn er minder van overtuigd dat er welzijnsproblemen zijn in Nederland en als ze voorkomen, dan volgens hen vooral bij de hobbymatig gehouden paarden;
- lezen vaker In den Strengen, Paardenkrant, Sportpaard, Phryso en Hippische Ondernemer.

Paardenliefhebbers van het vierde type (n=1044):

- komen vaak voor het eerst in aanraking met paarden via de manege;
- zijn vooral bezig met paarden in de vorm van rijden/mennen en doen vaak aan endurance of reining;
- zijn niet vaak aangesloten bij een organisatie in de paardenhouderij;
- lezen veel Bit, ROS en Amazone.

Hoe nu verder

Er zijn dus vier typen paardenliefhebbers. Wat kan de sector met die wetenschap? Van Wijk: "De SRP is nu aan zet; die zal in 2009 haar plan van aanpak verduidelijken en verder invullen. Dit onderzoek wordt daarbij benut om in het bijzonder de informatievoorziening richting paardenliefhebbers te verbeteren." Van Wijk zelf hoopt dat er praktische instrumenten ontwikkeld zullen worden waarmee de paardenliefhebber beter in staat is om welzijnsproblemen te herkennen. "Ik denk bijvoorbeeld aan een lijst met punten waarmee je je paard beter kunt observeren. Zo kan ik me voorstellen dat een paardenliefhebber er ineens achter komt dat zijn paard weeft, en dat op die lijst meteen te vinden is wat hij daar het beste aan kan doen."

VERSCHEIDENHEID

Er zijn veel paardenliefhebbers die op veel verschillende manieren met paarden bezig zijn. Toch is er een indeling te maken; globaal zijn er vier typen paardenliefhebbers.

Foto: Wageningen UR Livestock Research

Contact

Elvi van Wijk
telefoon: 0317-481507
e-mail: elvi.vanwijk@wur.nl

Dit onderzoek is uitgevoerd binnen het Beleidsondersteunend onderzoek in het kader van LNV-programma BO-07-011 Dierenwelzijn, projectnummer 004.

